

ZARZĄDZENIE

Komisarza Demobilizacyjnego
dla obszaru województwa pomorskiego, miasta
i powiatu Bydgoszcz, miasta i powiatu Inowrocław
oraz powiatów szubińskiego i wyrzyńskiego

z dnia 30 grudnia 1936 r.

o nadaniu mocy obowiązującej orzeczeniu Komisji
Pojednawczo - Rozjemczej w Gdyni z dnia 11 gru-
dnia 1936 r. o warunkach pracy i płacy w przemyśle
rybnym (wędzarnianym i konserwowym) na
terenie portu i miasta Wielkiej Gdyni.

Na podstawie § 23 rozporządzenia o przyjmowa-
niu i wydalaniu robotników podczas okresu
demobilizacji gospodarczej z dnia 3 września 1919
r. (Dz. Ust. Rzeszy Niemieckiej, str. 1500) zarzą-
dzam co następuje:

§ 1.

Orzeczeniu Komisji Pojednawczo-Rozjemczej
w Gdyni z dnia 11 grudnia 1936 r. o warunkach
pracy i płacy w przemyśle rybnym (wędzarni-
czym i konserwowym) na terenie portu i miasta
Wielkiej Gdyni nadaje moc obowiązującą, poczy-
nając od dnia 11 grudnia 1936 r.

Tekst orzeczenia podany jest w załączeniu do
zarządzenia niniejszego.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie
z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim.

Komisarz Demobilizacyjny:

(—) *Inż. H. Zagrodzki.*

ORZECZENIE.

Komisja Pojednawczo - Rozjemcza w Gdyni,
ustanowiona rozporządzeniem Ministra Opieki
Społecznej z dnia 24-go czerwca 1935 roku (Dz.
U. R. P. Nr 50/35, poz. 331), działając na podsta-
wie dekretu z dnia 23 grudnia 1918 roku o umo-
wach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pra-
cowniczych oraz rozjemstwie w zatargach pracy
(Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456) w celu załatwie-
nia zatargu dotyczącego warunków pracy i płacy
dla robotników i robotnic zatrudnionych w prze-
myśle rybnym a mianowicie: wędzarniczym i kon-
serwowym na terenie Wielkiej Gdyni, na posie-
dzeniach w dniach 10 i 11 grudnia 1936 r. w loka-
lu Inspektoratu Pracy 60 Obwodu w Gdyni w skła-
dzie ustalonym zgodnie z § 15 dekretu z dnia 23
grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydzia-
łach robotniczych i pracowniczych oraz rozjem-
stwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem.
str. 1456)

Przewodniczący: Inż. Józef Helbrecht
Inspektor Pracy 60 Obwodu
Ławnicy ze stro-
ny pracodawców: Hryniewicki Antoni
Nacz. Morskiego Urzędu
Rybackiego
Inż. Skarżyński Józef
Inż. Strokowski Stefan
Ławnicy ze stro-
ny pracobiorców: Tusk Jan
Sobczak Ignacy
Zborowski Włodzimierz

w obecności uczestników zatargu ze strony praco-
dawców:

Związek Fabrykantów i Przemysłowców w Gdy-
ni, Sekcja Przemysłu Rybnego, w osobach:

Kunerta Józefa Hen- Dyrektora Związku Fabry-
ryka kantów i Przemysłowców
w Gdyni

Krakowskiego Adolfa Wiceprezesa Sekcji Prze-
mysłu Rybnego Związku
Fabrykantów i Przemys-
łowców w Gdyni

ze strony pracobiorców:

C. K. Z. Z. Związek Robotników Przemysłu Spo-
żywczego w Polsce oddział w Gdyni w osobach:
Pawlińskiego Franciszka — sekretarza wymienio-
nego związku,

oraz delegatek:

Pac Stanisławy
Kalinowiczówny Marii,
Lauterbachówny Zofii,
Stanisławskiej Stanisławy —

po zbadaniu całokształtu sprawy, przeprowadze-
niu postępowania dowodowego, wysłuchaniu gło-
sów stron, ustaleniu punktów spornych, oraz po
stwierdzeniu, że nie można doprowadzić stron
prowadzących spór do ugody, na podstawie §§ 25
i 27 dekretu z dnia 23 grudnia 1918 roku o umo-
wach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pra-
cowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pra-
cy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456) wydaje nastę-
pujące orzeczenie:

§ 1.

Zakres działania orzeczenia.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje wszystkie
wędzarnie ryb, fabryki konserw i przetworów
rybnych, znajdujące się na terenie portu i miasta
Wielkiej Gdyni.

§ 2.

Płace.

Ustala się dla pracowników i pracownic za-
trudnionych w wędzarniach ryb, fabrykach kon-
serw i przetworów rybnych minimalne stawki
płac za godzinę, oraz stawki akordowe w następu-
jących wysokościach:

- 1) pracownica przy nawlekaniu szpro-
tek za 50 klg surowca wysypanego
na stół bez odliczenia odpadków
(włączając czynności nawlekania,
płókania, ułożenia rożnów na ramy,
rozsunięcia na ramach i odniesienie
ram do pieca) . . . . . 1.30 zł,
- 2) pracownica przy pakowaniu szpro-
tek za 50 klg surowca według ilości
świeżych szprotek bez odliczenia od-
padków (włączając czynności przy-
niesienia ramy na stół, wyłożenia
skrzynek papierem, ułożenia szpro-
tek w skrzynce, przysypanie solą i
ważenie) . . . . . 0.40 zł,
- 3) Pracownica przy pakowaniu szpro-
tek na godzinę . . . . . 0.40 zł,
- 4) a) pracownik przy piecach w pierwszym
miesiącu praktyki za godzinę . . . . . 0.50 zł,
b) pracownik przy piecach w nastę-
pnych miesiącach za godzinę . . . . . 0.55 zł,

- 5) a) pracownica przy piecach w pierw-
szym miesiącu praktyki za godzinę . . . . . 0.35 zł,
b) pracownica przy piecach w nastę-
pnych miesiącach na godzinę . . . . . 0.42 zł,
- 6) pracownica przy innych pracach za
godzinę . . . . . 0.33 zł,
- 7) pracownica przy konserwach i mary-
natkach za godzinę . . . . . 0.30 zł,
- 8) za zbijanie ręczne skrzynek od każ-
dych 1000 skrzyń a 10 — 12 funtów 15.00 zł,
od każdych 1000 skrzyń a 5 funtów 10.00 zł.
U w a g a: Pracodawca może stosować dla
pracownik przy pakowaniu szprotek według swe-
go uznania płacę akordową lub godzinową.

§ 3.

Czas pracy.

Czas pracy, przerwy pracy regulują oddośne
ustawy.

W wypadkach przewidzianych ustawą czas
pracy może być przedłużony do 12 godzin na do-
bę, jednakże nie może przekraczać 48 godzin na
tydzień.

§ 4.

Środki ochronne przy pracy.

Wszystkie pracownice otrzymują czepki płó-
cienne, które winny całkowicie zakrywać włosy,
a ponadto otrzymują fartuchy.

Pracownice zatrudnione przy nawlekaniu
i płókaniu ryb otrzymują fartuchy nieprzemakal-
ne i trepy drewniane.

Pracownicy i pracownice przy piecach otrzy-
mują okulary i rękawice skórzane.

Wymienione środki ochronne winien wydać pra-
codawca bezpłatnie do użytku pracowników na
czas pracy.

Środki ochronne pozostają własnością praco-
dawcy.

Wszystkie wędzarnie winny być zaopatrzone
w umywalnie z ciepłą bieżącą wodą z dostateczną
ilością kranów.

§ 5.

Postanowienia ogólne.

Orzeczenie niniejsze zastępuje na mocy sa-
meo prawa wszelkie postanowienia umów zbio-
rowych, których postanowienia byłyby mniej
korzystne niż postanowienia orzeczenia niniejszego.

Warunki umowy indywidualnej o pracę mniej
korzystne dla pracowników niż przewiduje orze-
czenie są nieważne i ulegają zastąpieniu z mocy
prawa przez odpowiednie postanowienia orze-
czenia niniejszego, natomiast warunki korzyst-
niejsze pozostają w mocy.

§ 6.

Interwencja Związków.

Związki występujące jako strony w niniej-
szym orzeczeniu mają prawo i obowiązek wza-
jemnej interwencji we wszelkich sprawach po-
wstałych na tle niniejszego orzeczenia.

§ 7.

Termin ważności orzeczenia.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od dnia 14
grudnia 1936 r. do dnia 30 czerwca 1937 r.

Komisja Pojednawczo - Rozjemcza w rwa
strony, aby w terminie do dnia 15 gru 1936 ro-
ku oświadczyły, czy orzeczenie przyjmują.
Na tym orzeczenie zakończono.

Przewodniczący
Komisji Pojednawczo-Rozjemczej
w Gdyni:

(—) *Inż. Józef Helbrecht.*

Ławnicy ze strony pracodawców:

- (—) *A. Hryniewicki,*
(—) *S. Skarżyński,*
(—) *St. Strokowski.*

Ławnicy ze strony pracobiorców:

- (—) *Tusk Jan,*
(—) *Sobczak,*
(—) *Wl. Zborowski.*

Gdynia, dnia 11 grudnia 1936 r.